

Nieuwsbrief Endulen

Mei 2026

Het 50-jarig jubileum

Zoals reeds aangekondigd in onze nieuwsbrief van december 2025 heeft Endulen Hospital op 31 januari dit jaar zijn 50-jarig bestaan gevierd. Dit is een indrukwekkend evenement geworden. Van Stichting Chagos waren voorzitter Henk Krijnen en zijn vrouw en voormalig tropenarts¹ Gé Donker op uitnodiging aanwezig. Ook collega-donororganisaties waren vertegenwoordigd, waaronder twee Oostenrijkse stichtingen waarvan de oorsprong terug te voeren is naar Dr. Watschinger, de Oostenrijkse arts/priester en grondlegger van het ziekenhuis. Ook Stichting Tweega was aanwezig, de organisatie die de uitzending van de twee huidige Nederlandse artsen te Endulen coördineert. Het belangrijkste evenwel was de aanwezigheid van vele honderden Masaai, die uit alle windstreken voor de gelegenheid naar Endulen waren gekomen.

Het planten van een boom door de bisschop

De dag begon met het planten van herinneringsbomen gevolgd door een uitgebreide mis die werd gelezen door de bisschop van Arusha, het bisdom waaronder het zieken-

huis ressorteert. Voor dit doel was een groot terrein ingericht, met een podium, een binnenplein en een carrévormig stelsel tenten daaromheen voor het talrijke publiek. Na de mis volgde een lunch voor alle aanwezigen, vele toespraken, een collecte onder de aanwezigen en een kleurrijke en aansprekende voorstelling van Maasai-dansen. Hierbij was ook een gelegenheid om het cadeau van Stichting Chagos aan te bieden: een boekje met verhalen van de hand van Dr. Frans Senff over zijn werk in het ziekenhuis. Deze verhalen waren vertaald naar het Engels en Swahili. Voor alle personeelsleden en andere belangstellenden was een exemplaar beschikbaar.

Dansgroep bij het jubileumfeest

Endulen Hospital heeft op grootse wijze het jubileum gevierd en de aanwezigheid van het grote aantal Masaai onderstreepte daarbij het belang van het ziekenhuis voor de streek.

Frans Senff †

Op 20 april was het vijf jaar geleden dat Frans Senff overleed. Het is goed om hier even bij stil te staan in het besef dat steun die de stichtingen Chagos en Tweega nu aan het ziekenhuis kunnen bieden voortvloeit uit

¹In Bukumbi, Tanzania, 1982-1985

zijn pionierswerk en nalatenschap. Jarenlang heeft hij zich onbaatzuchtig voor Endulen Hospital ingezet. Zijn beeltenis is dan ook in de vergaderzaal van het ziekenhuis te vinden, alsook in het zustersverblijf, naast die van de paus en Jezus.

Berichten uit Endulen

De Nederlandse artsen Anne de Boer en Maran Fazzi zijn nu alweer bijna anderhalf jaar in Endulen, Om u deelgenoot te maken van de laatste ontwikkelingen in Endulen laten we hen hieronder zelf aan het woord:

Terwijl iedereen in en rondom het ziekenhuis druk bezig was met de voorbereidingen voor het 50-jarig jubileum en met de renovatiewerkzaamheden van het maternitygebouw + NICU, werden we in december vergezeld door een tandartsteam. De tandarts heeft het lokale personeel geleerd hoe je een kies kunt verdoven en vervolgens kunt trekken, wat leidde tot blije gezichten bij de Masai die al langere tijd met kiespijn rondliepen.

Ook kwam Hennie terug, in Endulen beter bekend als Bibi (Oma). Zij is een Nederlandse vrouw uit Assen die vorig jaar tegelijkertijd met ons hier startte en als vrijwilliger heeft bijgedragen aan het ziekenhuis, onder andere door het repareren van matrashoezen, het ondersteunen bij de voorbereidingen voor het jubileum en het breien en uitdelen van breiwerkjes voor de pasgeboren baby's.

Snel daarna volgde Kerstmis; het blijft bijzonder om dit in de tropen te vieren. Er werden onder andere bananen uitgedeeld aan de patiënten en er was een gezamenlijke lunch. We besloten het nieuwe jaar in te luiden in Mwanza, met onze Nederlandse collega-artsen uit Shirati en Sengerema. Niet veel later ontvingen we een farmacistudent, Renée, uit Groningen die hier in haar vrije tijd nieuwe ervaringen wilde opdoen.

Vlak voor het jubileum kon het gerenoveerde maternitygebouw met bijbehorende NICU in gebruik genomen worden en dat werd door zowel personeel als patiënten zeer gewaardeerd. Hierna kon de renovatie van het radiologiegebouw in gang worden gezet en afgerond, waarna werd begonnen aan de verbouwing van de high dependency units (HDUs) en de ver-

pleegpost. Daarnaast wordt geïnvesteerd in apparatuur: de nieuwe HDUs zullen worden uitgerust met monitors die door een externe organisatie duurzaam onderhouden zullen worden.

De eerste editie van de Eager for Endulen Hospital sponsorfietstocht, georganiseerd met voorganger Sieuwke, volgde daarop en was een erg groot succes. Met veel plezier werd de tocht volbracht door alle deelnemers en lokale medewerkers en hebben we samen maar liefst € 65.000 opgehaald voor de verdere renovaties van het ziekenhuis! Na flink doortrappen en lopen werd dit evenement afgesloten met het 50-jarig jubileum van het ziekenhuis: een bijzonder en groot evenement met veel Masai met hun kleurrijke shuka's (doeken) en talrijke sieraden, lokale zorgverleners, het aartsbisdom en een groot deel van de donateurs. Er werd teruggeblikt op de succesvolle afgelopen 50 jaar, maar ook vooruitgekeken naar de toekomst voor het ziekenhuis. Het was een prachtig feest waar ook Henk Krijnen en Gé Donker aanwezig waren als afgevaardigden van Stichting Chagos.

In februari hebben we een in-house antibioticacursus georganiseerd, gefinancierd door Stichting Chagos en gegeven door twee Nederlandse internist-infectiologen met werkervaring in Tanzania. Lokale klinici brachten casussen in en een apotheekmedewerker verzorgde samen met de Nederlandse farmacistudent een presentatie over de indeling van antibiotica. De opkomst en participatie waren erg goed en de inhoud en het niveau sloten goed aan bij de lokale context, waardoor we veel hebben geleerd over infecties, antibiotica, resistentie en diagnostiek, een groot succes dus!

Recent hebben twee verpleegkundigen, gesponsord door stichting Chagos, een echografie cursus bijgewoond. En heeft de stichting ook een bezoek van de lokale gynaecoloog voor onderwijs financieel gefaciliteerd. Binnenkort staat er een neonatologiecongres op de planning, waar we samen met twee, wederom door stichting Chagos gesponsorde, verpleegkundigen heen gaan en zullen leren over de zorg voor zieke pasgeborenen.

Helaas hebben we afscheid moeten nemen van vijf verpleegkundigen die hier werkten onder een vrijwilligerscontract en gelukkig voor

hen nu een overheidscontract elders hebben. Inmiddels hebben we nieuwe collega's voor hen in de plaats mogen verwelkomen. Dit brengt frisse energie met zich mee en biedt ook ruimte voor nieuwe leermomenten om iedereen op hetzelfde niveau te krijgen en te houden. Daarnaast hebben we, naast de relatief nieuwe accountant, ook een nieuwe administrateur mogen verwelkomen. Ons management is daarmee weer compleet, en daar zijn we erg blij mee. Zo kunnen we stappen blijven zetten in de goede richting voor het ziekenhuis. Ook zien we in onze uitgewerkte jaarcijfers dat er een flinke stijging is van het aantal ziekenhuisbevallingen ten opzichte van vorige jaren, een gunstige trend dus!

Ondertussen blijven we prachtige babymutsjes ontvangen van de breiclub uit Assen.

Anne de Boer en Maran Fazzi

Met de breiwerkjes en het boekje met verhalen van Frans Senff

Ondertussen in Drenthe

Op 22 maart 2026 werd in de Jozefkerk te Assen een goede doelenmarkt georganiseerd, waaraan Stichting Chagos heeft deelgenomen.

In de Jozefkerk

Ook zijn er collectes gehouden binnen de Protestantse Kerk Assen. Dit alles heeft een royale ondersteuning opgeleverd van de Diaconie van de PKA en talrijke particuliere giften. Ook de diaconie van de Gereformeerde kerk te Dwingeloo heeft een bijdrage geleverd, alsmede oud-collega's van Frans Senff. We willen als Stichting Chagos al deze donateurs hartelijk danken voor hun ondersteuning.

Gé Donker heeft een presentatie gegeven voor 'Vrouwen van Nu' in Gieten, hetgeen ook donaties opleverde.

Het is deze royale ondersteuning die het mede mogelijk maakt dat de stichting een belangrijke bijdrage levert aan de financiering van het ziekenhuis, dat maar zeer beperkt steun van de Tanzaniaanse overheid ontvangt.

Waar gaan de donaties heen?

In de eerste plaats heeft de stichting, in navolging van Frans Senff als particulier, zich verplicht om de salarissen van de zgn. 'vrijwilligers' te betalen; dit zijn - veelal beginnende - werknemers die nog niet een volledig loon krijgen maar wel al belangrijk werk doen en hopen door te groeien naar een vaste aanstelling.

Daarnaast financiert de stichting opleidingen en doet specifieke kleinere investeringen, bijvoorbeeld in apparatuur. Dit gebeurt uiteraard in goed overleg met het ziekenhuis.

In 2026 betrof dit, tot nu toe:

- De renovatie van de radiologie-afdeling
- Vier patiëntenmonitors
- Echografie-cursus
- Gynaecologie-instructie
- Neonatologie conferentie (zorg pasgeborenen)
- Cursus doelmatig gebruik antibiotica

Doordat de stichting heel weinig kosten maakt komen de donaties vrijwel volledig ten goede van het ziekenhuis.

Uw steun is van onschatbare waarde. Doneren kan via IBAN: **NL45INGB0006224282**, t.n.v. Stichting Chagos, o.v.v. "Endulen". Meer informatie? Bezoek onze website: <https://stichtingchagos.nl>. Samen maken we een blijvend verschil.